

des de la base és molt important. Estem davant d'un escenari en què està sortint una generació que creu en la participació, però no com a retòrica.

—**Vós veniu de la societat civil i de l'organització de les consultes sobre la independència.**

—No sols jo; el president Oriol Junqueras també ve de la societat civil. I molts altres. Això és un canvi notable en el si d'Esquerra.

—**A Madrid us trobareu ara amb un diputat de Compromís, Joan Baldoví. És possible que tireu endavant iniciatives conjuntes?**

—La relació amb en Baldoví és excel·lent. Fins ara hem seguit de costat. Ja veurem com seurem quan es redistribueixin els escons, però el fet és que ens hem entès en tot. El que em diu ell, jo ho subscriuria al cent per cent i el que diem nosaltres crec que ell també ho subscriuria. Penso que les relacions amb Compromís aniran molt bé. Són situacions diferents. Som països germans, però entenc que la prioritat del País Valencià no passa tant per anar a buscar l'autodeterminació, sinó que passa per trencar el poder de la caverna valenciana i per enfortir una opció nacionalista i d'esquerres forta, una opció valencianista que realment aguanti bé a les urnes. I ho entenc perfectament. Cadascú ha de respondre a la dinàmica de la seva societat i estem en moment diferents, però hi ha tota una consciència comuna de fons.

—**Això implica un canvi de política d'Esquerra Republicana del País Valencià?**

—Esquerra Republicana s'ha de replantejar els Països Catalans. No hi entraré en detall, perquè no sóc d'ERC, sóc independent. Però hem de recordar que Països Catalans s'escriu en plural i que hem de ser molt respectuosos els uns amb els altres. Aquells que anem a buscar coses similars en un país i en l'altre ens hem de poder entendre.

—**Però, què vol dir replantejar els Països Catalans?**

—De la mateixa manera que és absurd que a Catalunya gastem energies a barallar-nos amb altres independentistes, és absurd que això passi al País Valencià o a les Illes. És això el que hem de treballar.

Àlex Milian

“La nova ERC no pot confondre renovació amb eliminació i ostracisme”

Josep Huguet i Biosca (Manresa, 1951) ha estat conseller per ERC en els dos tripartits, primer de Comerç, Turisme i Consum i després d'Innovació, Universitats i Empresa. Enginyer industrial i historiador de formació, ara afronta la seva vida professional fora de la direcció del partit amb projectes vinculats al turisme.

N'esteu satisfet, del relleu en la direcció d'ERC?

—Ha estat el traspàs més tranquil que s'ha fet, després d'un període molt traumàtic, i si això passa a formar part de la cultura del partit, serà un gran salt històric des del 1931, perquè l'ERC d'aleshores no era precisament un model d'unitat. S'ha fet un exercici de democràcia universal, i s'ha mostrat la capacitat de qui ha sortit elegit d'integrar els possibles perdedors; això ha de formar part de la cultura d'ERC. Per tant, la renovació de cara s'ha fet, i els reptes que es trobarà són els reptes estratègics tota l'esquerra independentista.

—**Quan comença a haver-hi un cert ordre, a ERC?**

—Fins que no arriba Carod-Rovira, ERC és un moviment, no pas un partit. Amb Carod es va fer, bàsicament, que no és poc, endreçar els números, no estirar més el braç que la màniga, i això en Xavier Vendrell ho va fer molt bé. I la culminació d'aquest període és l'expansió territorial del partit. Però el repte pendent, i això explica l'onada de desgast que hem patit i per què no hem resistit tant proporcionalment

com el PSC, és el teixit social, la capacitat d'incorporar no només la nostra militància en el teixit social, sinó també tenir una permeabilitat en la societat civil més organitzada. Perquè ens ha passat que ERC ha endegat moviments populars que se'ns han acabat girant en contra.

—**Les consultes sobre la independència en són un exemple?**

—Les consultes són positives per elles mateixes, i ERC hi va estar al darrere. Però mai al davant. ERC respecta l'autonomia de les organitzacions civils, però no ens amaguem! ERC, la nostra gent, s'amaga, treballa en silenci. I això és maco, però també ens fa rucs. I aleshores arriben uns oportunistes, i no diré noms, que veuen el moviment que nosaltres hem treballat—com la primera manifestació massiva per l'estatut abans del referèndum, que la va muntar ERC i hi va posar diners—, i se n'apoderen. I això acaba tenint un cost, perquè una cosa és respectar l'autonomia de la societat civil i una altra és amagar-te. Però la nostra imbricació ha d'anar més enllà de moviments i arribar a patronals, sindicats, entitats culturals, etcètera.

JORDI PLEY/ARXIU

—Fou un error de l'aparell del partit, no haver bastit prou contactes amb la societat, al marge de la militància?

—Quan dieu aparell, us deueu referir a la direcció, que era tant el senyor Carod com el senyor Vendrell, i jo també hi era. No és un error, és falta de cultura organitzativa del capital humà, tant l'intern, d'ERC, com el de la societat que no milita.

—El gran repte d'ERC és la gestió del capital humà que hi ha en la societat?

—Això mateix. Per una banda, hi ha la penetració social, com treballem les entitats socials i com incorporem el millor d'aquestes a ERC, i per l'altra, la intel·lectualitat, que ha de fer una reflexió en el sentit que segur que nosaltres no ho hem fet tot bé; però pretendre que només són observadors, és enganyar, i més en el cas d'ERC, que no té un pilar comunicatiu que li doni suport.

—Per què pensem que ERC va perdre, durant els tripartits, una

massa d'intel·lectuals que s'havien acostat a les tesis del partit atrets pel discurs de Carod-Rovira?

—Les nostres relacions externes mai no han estat ben gestionades, i si a un senyor li demanes que et signi una llista de suport i te n'oblides durant els quatre anys següents, o si algú et critica i ja no el convides a una conferència, doncs així no crees una xarxa intel·lectual. I no oblidem el context: els intel·lectuals treballen per a mitjans de comunicació que tenen amo. I, bàsicament, hi ha dos amos: el grup Godó, a la banda de CiU, i els que viuen a la banda PSOE, *El País*, *El Periódico*, etc., i encara un subgrup, que abans estava en una banda i ara en una altra, l'*Avui*. I després, ha aparegut l'*Ara*. I ja no parlem de les ràdios i les teles que van sorgir per replicar el CCMA. Per tant, els intel·lectuals, per molt que estiguin al nostre costat, acaben entrant en el joc editorial de les seves publicacions.

—Potser ERC no va saber ento-

mar les crítiques i esperava que tot fossin lloances.

—Vam tenir percepcions diferents. Però els intel·lectuals no són pas angelets, cobren d'uns grups comunicatius i arriba un moment que alguns es transformen quan els convé. Gent nostra ens clavava bastonades sense més ni més, i d'altres eren convergents camuflats que en un moment donat feien veure que donaven suport a ERC. Hem de fer un acostament als intel·lectuals, sobretot als no dependents, i accedir a gent jove més desacomplexada, que no té lloc en les grans tertúlies. Els intel·lectuals que estimen l'esquerra independentista han de ser conscients que cada frase seva té repercussions, i han de pensar a qui beneficien si es passen de rosca amb la crítica. Penso que en Junqueras, que ve d'aquest món, està en disposició d'endreçar aquest apartat tan important.

—Hi ha persones que han quedat fora d'aquesta nova ERC, per voluntat pròpia o perquè no se les

“S’ha fet un canvi de cares, i caldrà veure amb el temps si és quelcom més. Però penso que, sense partit, mai no hi haurà independència”

ha incorporat. Quin paper pot tenir aquest col·lectiu?

—Com aprofitar aquest capital humà, no em toca dir-ho a mi perquè no estic a la direcció, però és evident que la nova ERC no pot confondre renovació amb eliminació i ostracisme, perquè l’experiència precisament s’aconsegueix amb l’acumulació d’errors. També és veritat que de vegades alguns dels ex, i seria el cas de Carod, tenen un ego personal excessiu que els condueix a fer astracanades. Però, certament, la direcció té una responsabilitat afegida d’incorporar gent que ha quedat fora dels llocs directius per canalitzar l’experiència. Ara, els altres partits aquest problema el tenen resolt, perquè tenen molts llocs on col·locar gent. Són partits de govern que estan a l’statu quo institucional i empresarial. Si CiU envia algun dels seus membres a l’ostracisme, l’envia al consell d’administració d’una caixa...

—ERC està fora d’aquest circuit, més encara després de les darreres eleccions municipals.

—Precisament per això, les direccions han de ser molt curoses: ja que no donen poder, han de donar estima.

—Voleu dir reconeixement públic?

—A partir d’ara, la direcció haurà de buscar maneres per fer aquesta reincorporació. Seria un detall muntar un consell de savis (expresidents, exsecretaris i exconsellers), que de tant en tant escolti, ja que sempre és millor això que no pas trobar-se un dia amb una declaració extemporània. Hi hauria d’haver algun matalàs perquè tota l’experiència de figures públiques es canalitzés, fins i tot des del punt de vista defensiu, perquè si un parla, l’escoltaran, segur. Ara, jo no sóc qui per indicar a la direcció actual què ha de fer.

—Un d’aquests ex, el senyor Jordi Carbonell, considera que la direcció anterior pensava més en el partit

JORDI PLAY/ARXIU

que no pas en el país, a diferència de l’equip actual. Compartiu en algun sentit aquesta reflexió?

—S’ha fet un canvi de cares, i s’haurà de veure amb el temps si és quelcom més. Però penso que, sense partit, mai no hi haurà independència. Sóc historiador, i sé diferenciar entre revoltes i revolucions. La revolució, que és arribar a la independència, necessita gent organitzada. El partit ha de ser fort, però ha de ser intel·ligent, i potser no ho ha estat prou. Crec que és del tot injust dir que la direcció anterior no tenia el país com a primer objectiu, perquè, de fet, li va tocar l’època més gloriosa però més complicada. Ens va tocar apostar per l’alternança i la prova del federalisme, i ens vàrem quedar en calces. El desgast va ser brutal, i si això no és preocupació pel país... Si només haguéssim pensat en el partit, no hauríem fet el segon tripartit.

—Quina mena d’aliats ha de cercar ERC per mirar d’assolir els seus objectius?

—D’aliats, no n’hi ha cap, un cop feta l’opció tàctica de donar suport

al primer govern de CiU, i la segona, donar suport al federalisme. Ara només queda créixer sobre la gent que realment vulgui muntar un estat.

—I la resta d’independentistes?

—Confonem termes. Hi ha massa independentistes, a CiU, al PSC i a ICV, però les seves direccions no ho són. Per tant, això no passa per aliar-te amb les cúpules, que no ho són, sinó per atraure les bases i posar en contradicció les direccions dels partits. I pel que fa als altres grupuscles independentistes, a ERC hi ha hagut dues escissions, perquè alguns volien un independentisme líquid, tot ràpid i gratuït. I què fem amb això? Penso que el suflé baixarà, perquè si els qui van muntar el festival haguessin tingut raó, ara ens trobaríem amb una gran força independentista sense caracterització social i amb majoria al parlament. Però ja sabem quina és la realitat... I hi ha el fenomen de la CUP, que puja, però té un sostre evident, i amb postures d’extrema esquerra mai no es guanyaran unes eleccions a Catalunya. Per tant, mai no es proclamarà la independència des de l’extrema esquerra.

—Abans, però, l’independentisme ha de ser hegemònic.

—Sí, és un procés lent. A Euskadi, Amaiur és el resultat de trenta anys de batesses, i cal recordar que ERC va abraçar la independència el 1993. Caldrà passar un període de quatre a vuit anys, i mentrestant, hegemonia del centre-dreta nacional.

—ERC, l’única formació que va defensar obertament l’estat propi a les eleccions espanyoles, només va treure tres diputats, i deu al parlament. Alguna cosa no rutila.

—A ERC no hem estat capaços de bastir un model alternatiu de societat creïble i atractiu, que toqui aspectes que no tenen necessàriament vinculació amb l’estat. Com serà l’estat que farem? Quin model econòmic i social bastirem? Doncs no ho hem explicat i no hem donat pistes, i per això molts encara voten els altres, per negocis, per la vessant social o ecològica. Fins que no hi hagi aquest model clar, no hi haurà una majoria independentista.

Gemma Aguilera